

KONSEKVENSER

Enligt Plan och bygglagen (PBL) (2010:900) ska konsekvenserna av planförslaget tydligt kunna utläsas. Utöver denna konsekvensanalys stadgar Miljöbalk (MB) (1998:808) att en miljökonsekvens-beskrivning enligt MKB-förordningen (1998:905) ska göras (MB kapitel 6 §§ 11-16), vid bedömd större miljöpåverkan. Enligt 4§ MKB förordningen anges att en översiktsplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Avgränsning

Konsekvensbeskrivningen omfattar kommunens yta och har en tidshorisont som sträcker sig till år 2025. Den är avgränsad till att redovisa följande:

Alternativdiskussion

Miljökonsekvenser

Sociala konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser

Alternativ diskussion

Utöver redovisade plan har ytterligare två alternativa utvecklingslinjer för Östra Göinge kommun diskuteras, nollalternativet och alternativet med en huvudort.

NOLLALTERNATIVET

Nollalternativet beskriver den troliga utvecklingen om ÖP 2012 inte genomförs. Den gällande översiktsplanen är från 1990 och fokuserar på markanvändningen utifrån den situation som kommunen befann sig i då. Därtill finns kommunens vision om 15 000 stolta Göingar och övergripande mål om de fyra inriktningarna boende, kommunikationer, arbete och företagande samt kunskap och kompetens.

Nollalternativet innebär att utbyggnad kommer att ske där efterfrågan finns. Gällande planer med villabebyggelse i byarnas utkanter kommer troligen att utnyttjas för bostadsbebyggelse. En utbyggnad av enstaka hus i attraktiva och avskilda lägen kan också förväntas.

Förtätning och satsningen på byarnas centrum kommer inte att genomföras, mötesplatser utvecklas inte och varsamhetsområdet och annan ostörd natur riskerar att fragmenteras om ny bebyggelse etableras. Nollalternativet medför konsekvenser för flera väsentliga samhällsområden och kan medföra att underlaget för viktiga sociala strukturer som barnomsorg, skola och äldreomsorg minskar, vilket kan få ekonomiska konsekvenser. Även allmänna kommunikationer kan antas försämrats i detta alternativ samt att förutsättningarna för att skapa ett robust samhälle påverkas. De positiva aspekterna i detta alternativ utgörs av en utveckling utifrån individens och företags visioner och idéer och deras förverkligande.

ALTERNATIVET MED EN HUVUDORT

Alternativet med en huvudort innebär en satsning på en by som utvecklas till huvudort dit utbyggnad, kollektivtrafik och service koncentreras.

Alternativet medför en kraftig omdaning av kommunens strukturer vad avser kommunikationer, kommunal service, boende och företagsamhet. På längre sikt kan detta alternativ medföra ett effektivare utnyttjande av tillgängliga ekonomiska, sociala och samhälleliga resurser. Det kan också innebära att landsbygden utarmas då service och kommunikationer försämrats. Detta ger tomma byar utan mötesplatser och en känsla av otrygghet hos de som bor kvar. Naturvärdena kan gå förlorade då landsbygden avfolkas och det småskaliga landskapet med odlingar i skogsbygden riskerar att växa igen eller skogsplanteras.

PLANFÖRSLAGET UTVECKLA ALLA BYARNA

Översiktsplanen beskriver en utveckling där alla byar utvecklas och där spridd bebyggelse på landsbygden undviks. Planförslaget skiljer sig från nollalternativet genom att kommunen tydligt pekar ut hur man vill satsa på de fyra inriktningarna och omsätter dem i en fysisk plan, där kollektivtrafik och annan kommunikation betonas tillsammans med en förtätning av byarna, en utveckling av byarnas identitet, mötesplatser och service.

Utveckling av kollektivtrafiken är en förutsättning för kommunens tillväxt. Det gäller snabba resor med buss som ansluter till tåg och det gäller de korta resorna mellan

byarna i kommunen och grannkommunerna. När även de korta resorna kan ske med kollektivtrafik kommer hela kommunen att utvecklas. För de korta resorna är även utbyggnaden av cykelvägar mellan byarna av stor betydelse.

Efterfrågan på bostäder i exklusiva lägen som invid vatten, i skogen eller på en höjd med fin utsikt löses exempelvis genom planläggning av ett område vid Tydingen och genom att visa på möjligheten att upprätta nya planer för bostäder i närheten av Helge å i Broby. Dessutom finns detaljplan för bostäder i Gyvik vid Immeln.

Planen är positiv till att ödegårdar, avstyckade gårdar och andra hus rustas upp och används för bostäder, hästgårdar, service till turism och rekreation eller liknande. Vid nyetablering ska bostäder, serviceanläggningar för turism eller andra verksamheter, placeras intill eller nära befintlig bebyggelse så att landskapet inte fragmentiseras och att infrastrukturen kan samordnas.

I planförslaget pekas ett varsamhetsområde ut i norra delen av kommunen med syfte att motverka spridd bebyggelse på landsbygden samt värna om obebyggda områden. Områden som varsamhetsområdet med dess stora sammanhängande naturområden med en mångfald av leder och möjlighet till naturnära friluftsliv kommer att bli allt mer värdefulla i framtiden då orörda områden, tystnad och mörker med största sannolikhet kommer att bli en bristvara i södra Sverige.

MOTIVERING TILL VAL AV ALTERNATIV

Valet har stått mellan alternativen att satsa på en huvudort eller att utveckla alla byarna. Nollalternativet bedöms inte som ett realistiskt alternativ i diskussionen då översiktsplanen från 1990 inte är ett uppdaterat och aktuellt planeringsunderlag. Kommunen har aktivt valt att INTE satsa på en huvudort. Byarna, den levande landsbygden, det stilla varsamhetsområdet och de stora naturvärdena är det som kommunen vill utveckla.

Valet att satsa på flera byar innebär att boende, service och verksamheter sprids ut. Att satsa på befintliga byar är också ett led i att förekomma tomma byar utan service vilket ger minskade arbetstillfällen, mindre folk i byarna och otrygga byar med öde hus.

Utmaningar med valt alternativ är att transportbehovet ökar och det är svårare att tillhandahålla service inom ett stort och gleset befolkat område jämfört med en huvudort. Kommunen möter denna utmaning med att arbeta för bättre kollektivtrafik, bättre tillgång till bredband och mobilnät i hela kommunen. Servicen kan tillhandahållas genom att olika former av service samordnas och genom att den service som inte finns i den egna byn ska finnas i grannbyn och därmed vara tillgänglig.

Valet att satsa på alla byar istället för en huvudort innebär ökade transporter vilket är en negativ miljökonsekvens. Positiv miljökonsekvens av valt förslag är att landsbygden blir levande med betydelse för växt- och djurlivet samt odlingslandskapet. Alternativet med en huvudort kan medföra en positiv ekonomisk konsekvens genom att samla service med mera i en ort. Avseende sociala konsekvenser är alternativet med en huvudort inte aktuellt då övriga byar blir utan utveckling och levande centrum vilket kan skapa otrygga byar.

Miljökonsekvenser

Miljökonsekvenser av planen presenteras inom följande rubriker:

- Områden för strategisk utbyggnad
- Miljömålen
- Miljökvalitetsnormerna
- Robusthet
- Riksintressen
- Kultur-, natur- och rekreativmiljö

OMRÅDEN FÖR STRATEGISK UTBYGGNAD

Genomförande av ÖP 2012 innebär att man i första hand bebygger befintliga planer och förtätar i byarna. Planen pekar även ut områden i anslutning till byarna för strategisk utbyggnad av bostäder, verksamheter och handel. Detta är nya områden som idag ej är detaljplanerade. Detaljplanering görs då det blir aktuellt att ta området i anspråk. I den processen konsekvensbeskrivs områdena tydligare och mer detaljerat. I denna plan beskrivs nuvarande markanvändning samt övergripande vad man behöver ta hänsyn till i framtida planprocess. Eventuella konflikter avseende befintliga värden bedöms att kunna åtgärdas på ett bra sätt genom god fysisk planering och att värdena beaktas i kommande planprocess. Områdena ligger intill befintlig bebyggelse alternativt planlagd mark.

Nedan redovisas de strategiska områdena. Områdena har en siffra som benämning, det är siffran som området fått på respektive planförslagskarta.

Hanaskog

1: Strategisk utbyggnad av bostäder vid Fridebo. Dagens markanvändning är ett grönområde med ett par kolonilotter, tennisbana och boulebana. Området gränsar till åkermark.

Knislinge

Strategisk utbyggnad av bostäder föreslås vid Granevägen, Olingevägen samt Hjäsåsvägen.

1: Granevägen, dagens markanvändning är betesmark. Området ligger mellan golfbanan och en rekreationsskog, skogen skall bevaras. I området finns fornlämningar som man i framtida planprocess behöver ta hänsyn till, i den processen behöver man även titta på skyddsavstånd till golfbanan.

2: Olingevägen, dagens markanvändning är betesmark. Området ligger i en lucka i befintlig bebyggelse.

3: Hjäsåsvägen, dagens markanvändning är åkermark klass 6.

4: Strategisk utbyggnad för verksamheter föreslås vid Södra industrigatan, här avser man att bygga ut redan befintligt verksamhetsområde. Markanvändning idag är åkermark klass 7.

5: Strategisk utbyggnad för handel föreslås vid Kristianstadvägen både öst och väst om vägen. På båda områdena är markanvändningen idag åkermark. Det östra området har klass 7 och det västra området västra har klass 3. På västra sidan behöver hänsyn tas till att väg 19 är led för farligt gods.

Broby

Strategisk utbyggnad av bostäder föreslås vid Tydingevägen, Lunnomsvägen, Köpmannagatan samt Tydingen.

1: Tydingevägen, dagens markanvändning är mestadels blandskog samt betesmark. Inom området finns alsumpkärr.

2: Lunnomsvägen, dagens markanvändning är skog klass 12. I området finns fornlämningar att förhålla sig till. Även utredning mot närliggande verksamhetsområde blir aktuellt.

3: Köpmannagatan, dagens användning är åkermark klass 6. Detta område är aktuellt att exploatera efter att reningsverket i Broby flyttats. Det är viktigt att utreda översvämningsrisk för området i ett tidigt skede då detta kan begränsa storleken på utbyggnadsområdet.

4: Tydingen, utbyggnad föreslås av befintligt bostadsområde. Området idag består av en blandning av permanentbostäder och fritidshus. Utanför befintlig tomtmark är markanvändningen främst betesmark samt igenväxt betesmark.

5: Strategisk utbyggnad för handel pekas ut vid Hässleholmsvägen intill rondellen vid Riksväg 19. Här ska eventuell verksamhet anpassas så den ej påverkar Riksintresse för naturvård.

Glimåkra

1: Strategisk utbyggnad för bostäder vid Fiskaregränd. Dagens markanvändning är idag grönområde, sly samt skog klass 12. I området finns ett vattendrag vilket man behöver förhålla sig till i vidare planering.

Sibbhult

1: Strategisk utbyggnad för bostäder vid Ringgatan. Området är sedan tidigare planlagt för skola, då detta ej är aktuellt finns möjlighet att ändra planen till bostäder. Dagens markanvändning är en skogsdunge.

2: Strategisk utbyggnad av verksamheter vid Lönsbodavägen. Dagens markanvändning är sløj och granskog klass 12.

Hjärsås

1: Strategisk utbyggnad av bostäder vid Per Sonas väg. Dagens markanvändning är åkermark klass 7.

MILJÖMÅLEN

Sveriges riksdag har antagit 16 miljömål med syftet att vi till nästa generation ska överlämna ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Miljömålen beskriver det tillstånd för miljön som arbetet inom offentliga och privata verksamheter ska sikta mot. De nationella miljömålen har av Länsstyrelsen brutits ner till regional nivå, Skånes miljömål.

Miljömålen bör vara vägledande för översiktsplanen och översiktsplanen bör återspegla miljömålen, i varje fall inte strida emot dem. Kommunala miljömål saknas, men regionala eftersträvas att följas. Nedan redovisas hur påverkan på miljömålen beaktas och förebyggs under planperioden. Målen presenteras områdesvis enligt följande indelning:

Luft och klimat: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Bara naturlig försurning

God livsmiljö: God bebyggd miljö, Skyddande ozonskikt, Saker strålmiljö, Giftfri miljö

Vatten: Myllrande våtmarker, Grundvatten av god kvalitet, Levande sjöar och vattendrag, Ingen övergödning

Natur: Levande skogar, Ett rikt växt och djurliv, Ett rikt odlingslandskap

LUFT OCH KLIMAT

Dessa miljömål påverkas starkt av vad som släpps ut i luften. Utsläppen står våra mänskliga aktiviteter för från trafik, energisektorn och verksamheter. Luftföroreningar skadar inte bara människor utan även växter, djur och våra vatten. Utsläpp av så kallade växthusgaser kan leda till ändrat klimat, ändrade förutsättningar för jord- och skogsbruk, höjning av havsytan och fler översvämningar.

Konsekvenser

Flera byar ökar behovet av transporter vilket har en negativ inverkan på målen.

Åtgärder

Översiktsplanen pekar på en satsning på effektivare kollektivtrafik, bättre vägstandard samt en utbyggnad av cykelvägnätet. Kommunen arbetar med energieffektivisering genom klimat – och energistrategin. Med bra och tillgänglig kollektivtrafik samt utbyggt cykelvägnät erbjuder man säkra alternativ till den egna bilen. Utbyggnad sker i byarna och gör det lätt för invånarna att ta sig till busstationen. På landsbygden skall ny bebyggelse ske intill befintlig vilket kan öka möjligheter till samåkning och eventuella bil pooler.

Avseende översvämningsrisker kommer utredningar som kartlägger översvämningsområden och risker att göras. Ingen ny bebyggelse tillåts inom översvämningsområden utan här tillåts endast grönområden och anläggningar som tål att ställas under vatten.

GOD LIVSMILJÖ

Dessa miljömål handlar om att vi skall bo och leva i trygga miljöer samt att mark och vattenområden skall användas för det ändamål som de är mest lämpade för. Det är många faktorer att ta hänsyn till då vi planerar och bygger våra samhällen exempelvis buller, förorenade områden, naturvärden, översvämningsrisker och energihushållning. För att kunna utföra en bra planering som tar hänsyn till alla dessa faktorer och ger oss trygga boendemiljöer krävs bra underlag i form av inventeringar och utredningar. En annan viktig del i att nå god livsmiljö är att bedriva tillsyn på de verksamheter som påverkar vår miljö. Kommunen ansvarar på så sätt för att byarna skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en lokal och global bra miljö.

Konsekvens

Planförslaget innebär ingen negativ påverkan på dessa miljömål. De åtgärder som föreslås i planförslaget ger en positiv påverkan.

Åtgärder

Planförslaget föreslår att program för byförnyelse ska upprättas. I programmen kommer kulturvärden som enskilda byggnader och kulturmiljöer att uppmärksammas. För de mest värdefulla byggnaderna och områdena kommer bevarandeplaner att upprättas. Byarnas identitet ska utvecklas och förstärkas. Förtätning, kollektivtrafik

och icke störande verksamheter bland bostäderna ska göra byarna tryggare, mer levande och skapa mötesplatser. Ett mer varierat utbud av bostäder innebär att fler får möjlighet att bo kvar eller flytta till byn. Byarna knyts samman med kollektivtrafik och cykelvägar.

Vid planering följer man Naturvårdsverkets och Boverkets riktlinjer vilket bland annat innebär att försiktighetsprincipen tillämpas och i planering undviks att bostäder, skolor, daghem med mera ligger nära elanläggningar och kraftledningar som ger förhöjda magnetfält. Vid farligt gods leder tillämpas dokumentet "RIKTSAM-Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen" (Länsstyrelsen i Skåne, 2007:06). Inom områden med högrisk eller normalrisk för radon ska byggnader uppföras radonsäkrade respektive radonskyddade. Innan förorenade område tas i anspråk krävs utredning, identifiering av saneringsinsatser samt sanering. Områden som ligger inom riskområde för översvämning ska detaljutredas, så att översvämningsrisken klarläggs, innan de eventuellt kan bebyggas. Vid byggnation på landsbygden skall hänsyn till befintliga lantbruk, hästgårdar och andra verksamheter tas.

I planen har man identifierat strategiska dokument som behövs tas fram under planperioden. Dessa kommer att utgöra bra underlag till planering samt tillsyn.

VATTEN

Vatten är vår viktigaste råvara och en livsnödvändighet för vår överlevnad. Det finns bara ett vatten och det är vattnet som regnar på oss, vi tvättar oss i, vi metar fisk i och det vatten som vi dricker.

Vattnet i Östra Göinge kommun består av grundvatten och ytvattenförekomster. Vi har sedan lång tid tillbaka påverkat vårt vatten genom utsläpp av förorenat vatten från samhället, reningsverk, jordbruk och trafiken med mera. Vi har även dikat ur våtmarker och rätat våra vattendrag.

För att i framtiden uppfylla kraven i EU´s vattendirektiv måste vi vara rädda om det vatten vi använder och arbeta för att undvika föroreningar samt att återskapa det naturliga vattendraget.

Konsekvens

Under planperioden kommer reningsverket i Knislinge ersättas av ett nytt. Det nya reningsverket kommer då i ett första skede ta emot avloppsvatten från Knislinge, Hanaskog, Hjärsås, Broby och Glimåkra. Det finns även planer på att leda dit avloppsvattnet från Sibbhult.

Alternativet till att leda det till Knislinge är en renovering av Sibbhults reningsverk. Detta innebär att Östra Göinge kommun i framtiden kommer att ha ett stort reningsverk beläget i Knislinge samt fyra mindre verk i Immeln, Östanå, Boalt och Kräbbleboda.

Att lägga ner reningsverken i Sibbhult och Broby leder till mindre belastningen på vattenförekomsterna Bivarödsån och Helgeå: Olingeån-Klingaån kan man räkna med en högre belastning på vattenförekomsten Helgeå: Almaån-Linebäck som blir reningsverkets recipient.

Åtgärder i planförslaget kommer tillsammans innebära en positiv påverkan på miljömålen inom vattenområdet.

Åtgärder

I planförslaget framgår att kommunen ska arbeta för god vattenkvalité genom:

- Ytor för fördröjning samt lokalt omhändertagande av vatten i samband med planering
- Utbyggnad av kommunalt avloppsnät
- De kommunala reningsverkens beskaffenhet och kapacitet
- Prioritera tillsyn och åtgärd av undermåliga enskilda avlopp
- Aktivt medverka i vattenråd samt vattenvårdsprojekt

Ytterligare åtgärder i planförslaget är att man satsar på utbyggnad inom och runt byarna, vilket innebär att befintliga system kan användas alternativt byggas ut. Ingen ny bebyggelse föreslås inom befintliga vattenskyddsområden. Man kommer att leda avloppsvatten från de största byarna till ett nytt modernt reningsverk, vilket kommer att minska belastningen på två vattenförekomster och öka på en. Inom planperioden kommer man att fastställa en VA-plan och dagvattenpolicy för kommunen samt uppdatera vattenskyddsområden och dess föreskrifter.

NATUR

Naturen har alltid varit värdefull i Sverige och vi har en unik lagstiftning genom Allemansrätten som ger oss tillgång till naturen. Naturen är en viktig resurs för folkhälsan och rekreation men den har också ett högt ekonomiskt värde i form av resurser såsom skog, jordbruksmark, berg och andra fyndigheter som människan genom tiderna och än idag utvinner och

brukar. Det är i allt detta viktigt att komma ihåg att naturen är bostad och hem åt vilda djur och växter och vi måste ta hänsyn till dessa i vårt förhållande till naturen. Det är också viktigt att i vårt landskap ta tillvara på och värna om äldre märken och levnadsmiljöer i landskapet, som fornlämningar, mangelgravar, våtmarker och andra så kallade småbiotoper.

I Östra Göinge kommun har vi mycket god tillgång till natur, samtliga våra byar gränsar till skog, jordbruksmark och betesmark. Tillgången på allemansrättslig mark är mycket god.

Konsekvens

Planen påverkar genom att man pekar ut nya områden för verksamheter, bostäder och handel. Dessa områden tar vid utbyggnad jordbruksmark, betesmark och skogsmark i anspråk. Dock säger planförslaget att man i första hand skall bebygga befintliga planer samt förtäta på landsbygden intill bebyggelse, vilket gynnar målet genom att ta så lite ny mark som möjligt i anspråk.

Åtgärder

Genom att utveckla och förnya samtliga byar skapas förutsättningar för boende och verksamheter i hela kommunen. Ny bebyggelse som fragmentiserar landskapet ska inte tillåtas, däremot ska landsbygden vara bebodd så att det småbrutna landskapet brukas och inte växer igen. Planförslaget säger att den biologiska mångfalden ska bevaras och att naturvårdsplan ska upprättas där viktiga kärnområden pekas ut vilket är viktigt för att undvika konflikter mellan olika intressen. Eventuella konflikter avseende befintliga värden bedöms att kunna åtgärdas på ett bra sätt genom god fysisk planering och att värdena beaktas i kommande planprocess. I planen pekas ett varsamhetsområde ut där naturen, stillheten och tystnaden ska värnas.

MILJÖKVALITETSNORMER

Den 1 januari 1999 trädde miljöbalken i kraft och därmed introducerades ett nytt verktyg i det svenska miljöarbetet, miljökvalitetsnormer. Miljökvalitetsnormer ska fastställas utifrån vad människan kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse, och/eller vad miljön kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter. Miljökvalitetsnormer kan till exempel gälla högsta eller lägsta tillåtna halt av ett visst ämne i luft/vatten/mark eller av en indikatororganism i vatten. Miljöbalken ställer krav på åtgärder i de fall miljökvalitetsnormer överskrids till exempel om genomförandet av en ny detaljplan leder till att miljökvalitetsnormer överskrids kan den inte vinna laga kraft.

Östra Göinge tar hänsyn till miljökvalitetsnormer vid tillståndsbeslut, godkännande, anmälningsärende, vid planering och planläggning. Detta tillsammans skall verka för att miljökvalitetsnormer ej överskrids inom Östra Göinge kommun.

Miljökvalitetsnormer för luftkvalité

Inga mätningar har genomförts men luftkvalitén bedöms som god och gynnas av att naturområdena i kommunen är omfattande och byarna är förhållandevis små. Planen bedöms ej påverka luftkvalitén så att MKN överskrids, uppstår problem utförs mätningar.

Miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten

Inom Östra Göinge kommun finns inget vatten utpekat som omfattas av miljökvalitetsnormen

Miljökvalitetsnormer för buller

Problematiken med buller bedöms i Östra Göinge som liten och genom att vid utarbetande av planer, bygglov samt tillsyn följa riksdagens och Socialstyrelsen riktvärden för buller bedömer man att miljökvalitetsnormen ej överskrids.

Miljökvalitetsnormer för vattenkvalité

Miljökvalitetsnormer för vatten gäller för samtliga vattenförekomster. I Östra Göinge finns fyra grundvattenförekomster och 17 ytvattenförekomster. Grundvattenförekomsterna har idag en god status. Gällande ytvattenförekomsterna är den kemiska statusen i dagsläget god för samtliga förekomster, avseende den ekologiska statusen varierar det stort och man gör en bedömning att för framtiden finns det en risk att alla våra förekomster överskrider miljökvalitetsnormen avseende ekologisk status. Faktorer som påverkar vattenkvalitén är exempelvis utsläpp från verksamheter, dagvattenutsläpp och enskilda avlopp.

Kommunen ska arbeta med vattenkvalitén genom:

- Ytor för fördröjning samt lokalt omhändertagande av vatten i samband med planering
- Utbyggnad av kommunalt avloppsnät
- De kommunala reningsverkens beskaffenhet och kapacitet
- Prioritera tillsyn och åtgärd av undermåliga enskilda avlopp
- Aktivt medverka i vattenråd, vattenvårdprojekt

Under planperioden kommer reningsverket i Knislinge ersättas av ett nytt. Det nya reningsverket kommer då i ett första skede ta emot avloppsvatten från Knislinge, Hanaskog, Hjårsås, Broby och Glimåkra. Det finns även planer på att leda dit avloppsvattnet från Sibbhult. Alternativet till att leda det till Knislinge är en renovering av Sibbhults reningsverk. Detta innebär att Östra Göinge kommun i framtiden kommer att ha ett stort reningsverk beläget i Knislinge samt fyra mindre verk i Immeln, Östanå, Boalt och Kråbbleboda.

Nedtröms reningsverket finns grundvattenförekomst Beateberg (SE622901-139466). Vattnet i denna nyttjas inte och vattenskyddsområdet kommer att upphöra under planperioden.

Att lägga ner reningsverken i Sibbhult och Broby leder till mindre belastningen på vattenförekomsterna Bivarödsån och Helgeå:Olingeån-Klingaån dock kan man räkna med en högre belastning på vattenförekomsten Helgeå:Almaån-Linebäck som blir reningsverkets recipient.

Ytterligare åtgärder i planförslaget är att man satsar på utbyggnad inom och runt byarna vilket innebär att befintliga system kan användas alternativt byggas ut.

Ingen ny bebyggelse föreslås inom befintliga vattenskyddsområden. Inom planperioden kommer man att fastställa VA-plan, dagvattenpolicy samt uppdatera vattenskyddsområden och dess föreskrifter.

Samlad bedömning är att planen ej kommer att försämra kvalitén på våra vatten utan på sikt ge en förbättring.

RIKSINTRESSEN

Kommunen delar Länsstyrelsens uppfattning om riksintressena och deras värden. Den förtätning som planeras är kopplad till befintliga byar och där råder ingen konflikt med riksintresse. Områden för strategisk utbyggnad sker inte heller i konflikt med riksintresse.

Kommunen delar även uppfattningen med Trafikverket om att riksintresset för järnväg söder om Hanaskog bör upphävas.

En eventuell omdragning av riksväg 19 vid Hanaskog gör dock ett visst intrång på riksintresset för kulturmiljö.

ROBUSTHET

Klimatförändringarna innebär att risken för extrema vädersituationer ökar. Det kan vara kraftiga regn, stormar, torka, värme eller kyla. Östra Göinge har på senare år drabbats av kraftiga stormar. Kablar har på långa sträckor markförlagts för att undvika problem med el och tele. Det fasta telefonnätet i ensliga områden ersätts med mobiltelefon.

Ingen ny bebyggelse kommer att tillåtas inom de områden som enligt Räddningsverket är utpekade som översvämningsområden utan att detaljerade utredningar genomförs.

NATUR-, KULTUR- OCH REKREATIONSMILJÖ

En av kommunens största resurser är landskapet med de natur-, kultur- och rekreationsvärden som finns. Genom varsam exploatering kan man behålla de värden som gör landskapet unikt samtidigt som man möjliggör för fler att bo och verka i det.

Strandskyddet skall under planperioden bevaras intakt med undantag vid de föreslagna utbyggnadsområdena vid Tydingen, Gyvik och hamnområdet i Immeln. Där strandskyddet begränsas är det viktigt att så mycket blir kvar att stränderna förblir tillgängliga för allmänheten.

Kring flera av kommunens byar ligger jordbruksmark och skogsmark tätt inpå. Det är av stor vikt att hushålla med naturresurserna där dessa ingår, därför är det viktigt att man inte tar mer mark i anspråk än absolut nödvändigt. Planförslaget föreslår i första hand en förtätning i byarnas kärnor och en eventuell utvidgningen av byarna i ett senare skede.

Översiktsplanen föreslår inga utbyggnader inom naturreservat eller Natura 2000-områden. Föreslagna åtgärder kommer inte att påverka områdena. Viss risk finns att förtätningen i byarna kommer att ha en negativ påverkan på de befintliga kulturvärdena. För att minimera risken ska de föregås av mer detaljerade analyser i form av fördjupningar av översiktsplanen i Hanaskog, Knislinge samt Glimåkra och byförnyelse i Broby, Östanå-Hemmestorp, Sibbhult och Hjärsås.

Ett större varsamhetsområde föreslås i den norra delen av kommunen med syfte att motverka spridd bebyggelse på landsbygden samt värna om obebyggda områden, naturen och det naturnära friluftslivet.

I planen hänvisas nyetableringar till lägen intill befintlig bebyggelse. Detta är en positiv konsekvens för att undvika en fragmentisering av landskapet och att naturvärden riskerar att gå förlorade. Ett hus har liten påverkan men på sikt splittras landskapet och de sammanhängande ostörda områdena blir mindre och mindre.

Sociala konsekvenser

MÖTESPLATSER OCH TILLGÄNGLIGHET.

Planen lyfter fram mötesplatserna som byarnas minsta gemensamma nämnare. Mötesplatser är en förutsättning för det sociala livet i byarna och för integration. Där kan äldre, nyinflyttade, ungdomar och barnfamiljen möts på lika villkor. Byförnyelse och andra åtgärder ska lyfta fram mötesplatser och förstärka dem så att byarna blir trygga och att livet i de offentliga rummen lockar fler.

Andelen äldre kommer att öka vilket ställer krav på ökad tillgänglighet och bättre service. Det finns fler grupper som har behov av liknande service. God tillgång till kollektivtrafik och möjlighet att handla livsmedel utan tillgång till egen bil är en förutsättning för att alla ska kunna klara sig själva. Gällande lagstiftning medför att alla nya byggnader och offentliga miljöer blir mer tillgängliga.

Samtliga byar ska leva och utvecklas. Ett varierat utbud av bostäder i de olika byarna leder till att man inte behöver

flytta för att bo tillgängligt eller byta till en mindre och lättskött bostad.

TRYGGHET OCH HÄLSA

Det finns många faktorer som påverkar vår upplevelse av trygghet och hälsa. Säkra skolvägar väl avskilda från tyngre trafik. Upplysta stråk genom byarna så man kan förflytta sig även under de mörkare timmarna. Fler människor som rör sig ute för att där finns busshållplats, affärer eller mötesplatser av olika slag.

Vägarna som leder genom byarna har på många ställen karaktären av landsväg. Det kan innebära att vissa fordon kör fort och vägarna blir barriärer som är riskabla att korsa för oskyddade trafikanter. Avsikten är att dessa vägar i samband med byförnyelse ska gestaltas mer som gator så att där blir en miljö där det är trevligt att gå och trafiken bromsas upp. Det ska anordnas säkra stråk och korsningar för gående och cyklister

Bra rekreationsmöjligheter, boende, arbete och fritidsaktiviteter är viktiga faktorer för ett tryggt samhälle och för invånarnas hälsa.

Kommunens satsning på rekreation och friluftsliv är också positivt för invånarnas hälsa. En turismsatsning med samma innehåll medför att fler kan komma hit och rekreera sig.

Blandad bebyggelse med olika prisbild och upplåtelseformer och med närhet till kollektivtrafik, service och närrekreationsområden är positivt ur ett hälsoperspektiv. Det innebär att utsatta grupper får möjlighet att bo bra och delta i samhällslivet. Utsatta grupper finns inom befolkningen beroende på ålder, kön, etnicitet och inkomst. Delaktighet och tillgänglighet i samhället är viktigt för människors välbefinnande.

Genom att utveckla samtliga byar skapar man samma möjligheter oberoende av var man bor och förebygger utflyttade byar med utebliven service och öde hus vilket kan ge en otrygghet för de som bor kvar. Allt kommer inte att finnas i alla byar men det som finns ska vara tillgängligt för alla och det som inte finns i den egna byn finns i någon av grannbyarna.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av Östra Göinge kommuns översiktsplan är att de i stor utsträckning finner sin bäring i den kommunala ekonomin.

En välskött ekonomi är i sin tur ett av villkoren för att en varaktig och stabil miljö- och samhällsutveckling ska komma till stånd. Perspektiv som måste beaktas i detta sammanhang är till exempel sysselsättningsutvecklingen, företagsetableringar, befolkningsförändringar, utbildningsnivåer och arbetspendlingsmönster. En ekonomisk bärkraftig tillväxt innebär i förlängningen en väl avvägd samhällsutveckling. Utvecklingen får inte vara på bekostnad av viktiga natur- och kulturtillgångar. Att inte vårda dessa tillgångar kan på sikt leda till en ogynnsam negativ utveckling och stagnation för en rad olika näringsverksamheter.

Utifrån övergripande perspektiv lyfts ett flertal strategier fram i översiktsplanen. Att göra ekonomiska beräkningar med hänsyn till dessa är inte meningsfullt eftersom de kommer att innehålla en stor osäkerhet. Man bör i stället utgå ifrån de ekonomiska förutsättningar som råder vid den aktuella tidpunkten för genomförandet. Det är i fördjupade översiktsplaner, detaljplaner, andra styrande program och i enskilda projekt som effekter på kommunalekonomin kan beräknas med större säkerhet. För att uppnå målet om en god ekonomi och hållbar utveckling krävs att dessa planer och program tas fram tidigt i planperioden så att de korresponderar med planförslaget.

I översiktsplanen lyfts en rad olika strategier fram som berör bland annat bostadsområde och infrastruktursatsningar. Detta medför naturligtvis ekonomiska konsekvenser för den kommunala ekonomin. Vissa projekt får kommunen bekosta själv i andra kan finnas delat ekonomiskt ansvar. Exempelvis de kostnader som uppstår vid framtagande av nya eller utvidgade bostadsområden kan till viss del täckas genom avgifter för köpare eller brukare. När det gäller infrastrukturinvesteringar kan de finansieras av Region Skåne, Trafikverket och kommunen.

De i översiktsplanen framtagna utbyggnadsområdena ligger i anslutning till befintlig bebyggelse, vilket innebär att mycket av dagens befintliga infrastruktur, kollektivtrafikanläggningar och verksamhetsinrättningar kan nyttjas utan allt för stora nyinvesteringar. Existerande arbetsplatser måste emellertid ges möjlighet att vidareutvecklas, bostadsmiljöer förbättras och kollektivtrafiken byggas ut. Ökad befolkning innebär ökade skatteintäkter och genom att effektivisera den kommunala servicen ytterligare genom till exempel riktade arbetsutvecklingsinsatser kan de kommunala kostnaderna hållas nere vid en ökad efterfrågan.

För vatten- och avloppshantering är det av stor ekonomisk fördel att ökningen av bebyggelsen sker inom befintliga VA- områden. För att klara ökade miljökrav och säkerställa drifts- och kvalitetskrav kommer betydande investeringar att ske inom renings- och vattenförsörjningsverksamheterna under planperioden exempelvis genom ett nytt reningsverk i Knislinge.

Likväl behöver satsningar också göras för att förbättra infrastrukturen i kommunen genom standardhöjningar av vägnätet. Detta leder till bättre möjligheter för arbetspendling, utökad kollektivtrafik och ökad trafiksäkerhet. Parallellt med detta måste en utbyggnad av gång- och cykelnätet genomföras, vilket bli en tillgång för besöksnäringen och det rörliga friluftslivet.

Översiktsplanens ambition att bevara natur- och kulturvärden medför att viktiga attraktionsvärden för framtiden säkerställs. Genom att peka ut ett varsamhetsområde skapas en trovärdighet kring denna strävan. Lugnet, stillheten och tystnaden kan i detta sammanhang vara en tillgång för en balanserad utveckling av besöksnäringen.

Sammanfattning

I detta kapitel har redogjorts varför Östra Göinge kommun har valt alternativet att utveckla alla byar jämfört med nollalternativet och alternativet med en huvudort. Alternativet med att utveckla alla byar har därefter studerats ur ett hållbarhets perspektiv där man identifierat miljöpåverkan samt ekonomiska och sociala konsekvenser.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att planen har en miljöpåverkan genom att nya områden för strategisk utbyggnad sker. Denna tar produktiv skogs – åkermark i anspråk. Det är mycket lite ny mark som pekas ut eftersom planen i första hand säger att befintliga planer skall bebyggas samt en förtätning av byarna skall ske. Strategiskt utpekade områden ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse i byarna. Den tekniska försörjningen har kapacitet för planerad utveckling. Befintliga planer tillsammans med de strategiskt utpekade områdena utgör en god beredskap för att nå Östra Göinge kommuns vision om 15 000 stolta Göingar.

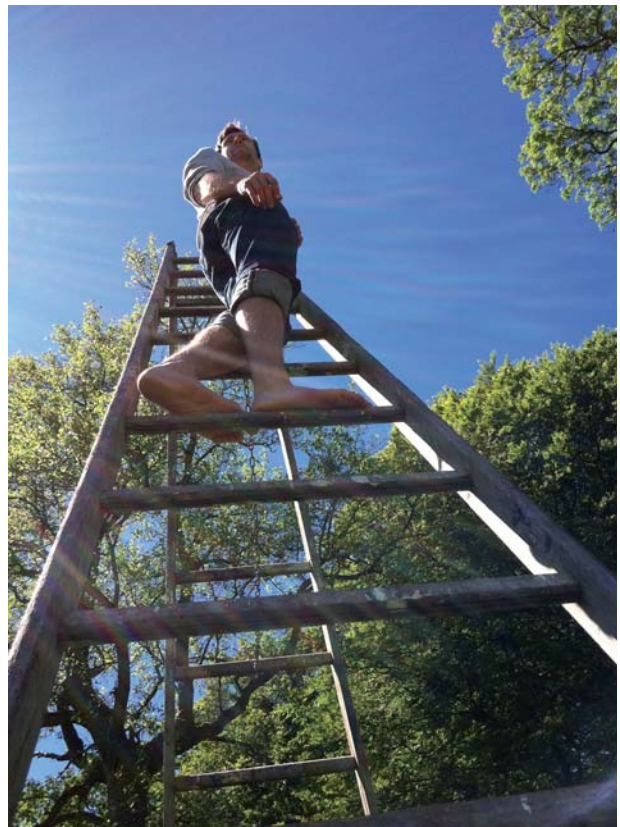
Utöver att ta ny mark i anspråk möter man utmaningar med valt alternativ avseende transporter och dess klimatpåverkan samt att tillhandahålla service inom ett stort och glest befolkat område. Kommunen möter dessa utmaningar med att arbeta för bättre kollektivtrafik och bättre tillgång till bredband och mobilnät i hela kommunen. Servicen kan tillhandahållas genom att olika

former av service samordnas och genom att den service som inte finns i den egna byn ska finnas i grannbyn och därmed vara tillgänglig.

För att knyta samman byarna byggs cykelvägnätet ut. Kommunen hoppas även på större del samåkning samt utveckling av bilpooler.

Kommunen rymmer unika natur- och kulturmiljövärden. De ska enligt planen bevaras och vårdas eftersom de är förutsättningen för den turismnäring kommunen vill utveckla. Möjlighet till rekreation och upplevelser ger livskvalitet samtidigt som sällsynta växt- och djurarter hittar sin hemvist. Avseende bebyggelse utanför byarna säger planen att spridd bebyggelse inte kommer att tillåtas utan ny bebyggelse skall ske intill befintlig. Detta är med syfte att värna om vårt landskap så att det ej fragmenteras och mister sina natur- och kulturvärden. Till detta tillkommer även det utpekade varsamhetsområdet där man vill värna om det tysta och vilda landskapet.

I detta kapitel har man också redogjort för åtgärder som inom planperioden skall genomföras. Vidtas dessa åtgärder kommer Östra Göinge ha bra beredskap och underlag för att kunna utvecklas till en hållbar kommun för framtidens stolta Göingar.

UTSTÄLLNINGSLÅTANDE

Östra Göinge kommuns översiktsplan utgår ifrån kommunens vision 15000 stolta Göingar som tar avstamp i fyra fokusområden, Boende, Kommunikationer, Arbete och Företagande och Kunskap och Kompetens.

Utifrån denna vision har olika alternativ diskuterats för att sedan landa i att samtliga byar ska utifrån sina förutsättningar leva och utvecklas. Valt alternativ har under utställningen fått en del synpunkter. Framförallt så har det handlat om den ökade klimatpåverkan som alternativet innebär med hänsyn till ökade transporter. Genom att aktivt satsa på kollektivtrafiken, digital kommunikation och att samordna servicen i byarna tror dock kommunen att valt alternativ är bästa vägen att gå.

Utställningsutlåtandet är en bilaga till antagandebeslutet av översiktsplanen. Syftet är att beskriva hur utställningen har gått till, redogöra för synpunkter som inkommit samt vilka ändringar som gjorts med anledning av inkomna synpunkter.

Förslag till Översiktsplan för Östra Göinge kommun har varit på utställning under tiden 2012-04-11 till 2012-06-11 enligt 3 kap 12§ Plan och bygglagen (PBL 2010:900) Förslaget har bestått av planhandling, markanvändningskarta och samrådsredogörelse. Planen har funnits tillgänglig på kommunens bibliotek, kommunhusets foaje samt på kommunens hemsidan. Utställningen av planförslaget har kungjorts i två ortstidningar Norra Skåne och Kristianstadsbladet. Planförslaget har sedan skickats ut enligt 3kap 14§ PBL.

Inkomna yttranden

Under utställningstiden har det inkommit totalt 11 skriftliga yttranden.

Nedan följer en sammanfattning av inkomna yttranden. Länsstyrelsens yttrande redovisas i sin helhet. Relevanta frågeställningar kommenteras och förslag till kompletteringar redovisas.

Kommentarer är kursiverade och indragna.

Myndigheter Länsstyrelsen

Östra Göinge kommun har till Länsstyrelsen översänt förslag till översiktsplan för Östra Göinge kommun, Översiktsplan 2012, för utställning enligt 3 kap 12 § Plan och bygglagen (PBL 2010:900).

Under utställningstiden ska Länsstyrelsen enligt 3 kap 16 § Plan- och bygglagen avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken (MB)
- förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap (MB) inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 § första stycket MB (strandskyddsområde),
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt samt om
- en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet skall i enlighet med bestämmelserna i 3 kap 20 § PBL fogas till översiktsplanen. Den antagna översiktsplanen (ÖP) skall sedan spridas till sådana myndigheter och övriga som har väsentligt intresse av ÖP och som använder den som beslutsunderlag.

SAMMANFATTNING

En aktuell översiktsplan är en förutsättning för att kunna ha en bra vägledning för efterföljande beslut enligt till exempel PBL och MB. Östra Göinge kommun har gjort ett lättillgängligt och tydligt förslag till ny översiktsplan för kommunen. En träffsäker analys av omvärldsfaktorer och förutsättningar ger en tydlig bild av vilka utmaningar Östra Göinges kommun står inför. Ställningstaganden i början av varje kapitel klargör kommunens visioner och ger en snabb och greppbar bild av det viktiga i varje kapitel.

Kommunen har utgått från en vision om ”15 000 stolta Göingar”. Fokus ligger dock snarare på ”stolta Göingar” och att utvecklingen går åt rätt håll än att folkmängden uppgår till 15 000 till år 2025. Länsstyrelsen anser att kommunen gör rätt i att inta en pragmatisk hållning till visionen, men anser att denna pragmatiska hållning tydligare bör genomsyra planförslaget.

Länsstyrelsen konstaterar att behovet av ytterligare mark för bostadsutbyggnad inte är tillräckligt redovisat. Översiktsplanen ger inte tillräckligt stöd för att prioritera en förtätning och byfornyelse i byarnas centrum framför villabebyggelse i byarnas periferi. Förslaget innebär en överplanering som riskerar att öka bilberoendet samt försvåra möjligheterna att ge underlag för kollektivtrafik och service. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påpeka att det är byggnadsnämndens uppgift att uppmärksamta och följa den allmänna utvecklingen inom kommunen samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning (PBL 12 kap 2 §).

I planförslagen för byarna framgår att fördjupad översiktsplan ska göras för Hanaskog, Knislinge och Glimåkra. För Sibbhult och Broby ska byfornyelse program upprättas. Detta innebär att ort för ort kommer det att göras djupare analyser där förtätning, trafik och nya åtgärder kommer att utredas och miljöbedömas.

Kommunen bör också betänka att översiktsplanen inte bara ska ge underlag för nya detaljplaner. I en kommun som Östra Göinge, och speciellt i de mindre orterna, är det till och med viktigare att översiktsplanen ger tydliga anvisningar om hur bygglov ska hanteras än att peka ut nya områden för detaljplanläggning. Länsstyrelsen konstaterar att handlingarna saknar tillräckligt ställningstagande för riktlinjer angående nytillkommande bebyggelse utanför utpekade områden för bostadsbebyggelse.

Ny bebyggelse ska placeras i anslutning till befintliga byar, grupper med hus eller i anslutning till gård eller torp på landsbygden. Kommunen vill inte tillåta spridd bebyggelse utan bevara tystnaden. Detta framgår på sidan 23.

Östra Göinge kommun är svår att kollektivtrafikförsörja. Samtliga orter i kommunen är relativt små och ingen ort i kommunen är en utpräglad huvudort. Närhet till kommunikationer är något som värderas högt av människor vid val av bostadsort, och kollektivtrafik är en nyckelfaktor när det gäller att bygga ett hållbart samhälle. De orter som har bäst förutsättningar till en förbättrad kollektivtrafik är Broby, Knislinge och Hanaskog. Länsstyrelsen anser att majoriteten av den nya bebyggelsen bör koncentreras till dessa orter.

Kommunen delar Länsstyrelsen uppfattning om att Hanaskog, Knislinge och Broby har bäst kollektivtrafik och troligtvis kommer att växa snabbast men anser att det även ska finnas en planberedskap i de mindre byarna. Detta framgår på sidan 23.

Av planhandlingarna framgår att Immelnområdet är av stor betydelse för turism, friluftsliv och rekreation. Riksintressena för natur och friluftsliv bekräftar detta. Byn Immeln karaktäriseras också till stor del av verksamheter knutna till besöksnäringen. Länsstyrelsen bedömer att den byfornyelse som föreslås i byn Immeln på sjön Immelns södra strand kan komma att stå i strid med riksintresset för friluftsliv om området tas i anspråk för bostäder. Kommunens ambition att låta Immeln växa ihop med området med 80 planlagda men outbyggda tomter norr om skjutbanan vid Gyvik bedömer Länsstyrelsen också kan vara i strid med riksintresset för friluftslivet.

Den byfornyelse som anges syftar framförallt på en upprustning och viss förtätning och kommunen bedömer inte att den står i strid med riksintresset. Texten kompletteras med ett förtydligande.

Länsstyrelsen konstaterar att konsekvensbeskrivningen har utökats med sakområdesspecifika beskrivningar men att det saknas en tydlig, jämförande redovisning av planförslagets konsekvenser för de olika alternativen samt konsekvenserna för varje by. Vidare saknas konsekvensbeskrivning för kommunens ställningstagande för användning av mark- och vattenområden för resterande delar av kommunen.

Ställningstagande för områden utanför byarna framgår av avsnittets Landsbygdsutveckling planförslag sid 107–108. I avsnittet konsekvenser framgår på sidan 136 vilka konsekvenser dessa ställningstagande har. Se även kommentar under miljökonsekvensbeskrivning.

LÄMPLIG MARKANVÄNDNING

En av översiktsplanens viktigaste uppgift är att vägleda inför kommande lovgivning och detaljplanläggning. Länsstyrelsen anser inte att gällande översiktsplan ger tillräcklig vägledning för tillståndsgivning enligt PBL eller annan lagstiftning, exempelvis miljöbalken och infrastrukturlagarna.

I planförslagen för byarna framgår att fördjupad översiktsplan ska göras för Hanaskog, Knislinge och Glimåkra. För Sibbhult och Broby ska byförnyelse program upprättas. Detta innebär att ort för ort kommer det att göras djupare analyser där förtätning, trafik och nya åtgärder kommer att utredas och miljöbedömas.

HUSHÅLLNING MED MARK- OCH VATTEN

Av både Plan- och bygglagen (2 kap) och Miljöbalken (3 kap) framgår att hänsyn måste tas till föreliggande behov när mark- och vattenområden planläggs, och att företräde ska ges sådan användning som medför en god hushållning från allmän synpunkt, samt att områden som utpekats som riksintressen ska skyddas från åtgärder som kan skada dessa.

Utifrån kommunens vision av en befolkning på 15000 invånare fram till och med år 2025 kommer det att finnas ett behov av ca 735 nya bostäder. Idag finns det inom kommunen planlagt för 730 villatomter samt ytterligare planlagd mark för flerbostadshus. Kommunen konstaterar att många av planerna är gamla och behöver uppdateras. Det är också nödvändigt att ompröva vissa av planområdena utifrån dagens förutsättningar. Länsstyrelsen konstaterar att inga detaljplaner föreslås upphävas samtidigt som områden för strategisk utbyggnad av bostäder, förtätning i centrala lägen alternativt kompletterande bostadsbebyggelse föreslås i samtliga byar. Hur stort tillskott av bostäder som de utpekade områdena innebär framgår inte. Många av kommunens äldre invånare efterfrågar dock alternativ till villaboendet. För att möta behovet hos den äldre befolkningen föreslår kommunen flerbostadshus centralt i byarna. Länsstyrelsen ser positivt på detta. I övrigt saknas uttalade och konkreta strategier för respektive by, inte minst vad gäller befintlig bebyggelse eller där denna är tänkt att förtätas eller kompletteras.

I planförslagen för byarna framgår att fördjupad översiktsplan ska göras för Hanaskog, Knislinge och Glimåkra. För Sibbhult och Broby ska byförnyelse program upprättas. Detta innebär att ort för ort kommer det att göras djupare analyser där förtätning och nya åtgärder kommer att utredas. Det är också i detta skede som gällande detaljplaner kommer att ses över och eventuellt omprövas och/eller hävas.

Kommunen bör också betänka att översiktsplanen inte bara ska ge underlag för nya detaljplaner. I en kommun som Östra Göinge, och speciellt i de mindre orterna, är det till och med viktigare att översiktsplanen ger tydliga anvisningar om hur bygglov ska hanteras än att peka ut nya områden för detaljplanläggning.

Ny bebyggelse ska placeras i anslutning till befintliga byar, grupper med hus eller i anslutning till gård eller torp på landsbygden. Kommunen vill inte tillåta spridd bebyggelse utan bevara tystnaden. Detta framgår på sidan 23.

Konsekvensbeskrivning av satsningen av sk superbussar saknas. Betydelsen av satsningen av superbussar för överflyttning av bilresande och minskad biltrafik hade behövt lyftas fram i översiktsplanen samt hur satsningen förväntas påverka de berörda byarna.

I konsekvensbeskrivningen innefattas superbussar under begreppet effektivare kollektivtrafik. Hur själva projektet superbussar förväntas påverka berörda byar utreds i kommande fördjupningar av översiktsplanen för Hanaskog och Knislinge samt i byförnyels program för Broby. Detta framgår tydligt på sidan 30 i översiktsplanen.

Sammanfattningsvis konstaterar Länsstyrelsen att behovet av ytterligare mark för bostadsutbyggnad inte är tillräckligt redovisat. Förslaget innebär en överplanering som riskerar att öka bilberoendet samt försvåra möjligheterna att ge underlag för kollektivtrafik och service. Översiktsplanen ger inte tillräckligt stöd för att prioritera en förtätning och byförnyelse i byarnas centrum framför villabebyggelse i byarnas periferi. Generellt saknas en tydlig prioriteringsordning för respektive by vad gäller bebyggelseutvecklingen.

I planförslagen för byarna framgår att fördjupad översiktsplan ska göras för Hanaskog, Knislinge och Glimåkra. För Sibbhult och Broby ska byförnyelse program upprättas. Detta innebär att det kommer att göras djupare analyser där bland annat prioriteringsordning för bebyggelseutveckling kommer att utredas.

RIKSINTRESSE

Riksintresse kulturmiljö

I översiktsplanen saknas en beskrivning av hur riksintressena för kulturmiljö långsiktigt säkerställs. Omdragningen av riksväg 19 förbi Hanaskog berör riksintresse området Ballingstorp-Hanaskog-Hanaholm, L:K 25. Motiveringen för riksintresset är två ensamgårdar som är typiska för Skånes skogsbygder i äldre tid. Förutom själva gårdarna är angränsande åker- och betesmarker med odlingsrösen och stengärdesgårdar viktiga element i kulturlandskapet. Länsstyrelsen konstaterar att påverkan på riksintresset inte beskrivs i översiktsplanen.

Länsstyrelsen saknar en beskrivning av hur riksintresset för kulturmiljö kommer att påverkas vid en eventuell omdragning av riksväg 19. Den påverkan kommer att utredas i det skede då vägens exakta dragning fastställs.

Riksintresse friluftsliv och naturvård

Länsstyrelsen finner att översiktsplanen i huvudsak respekterar och tillvaratar riksintressena för naturvård och friluftsliv inom kommunen. Av planhandlingarna framgår att Immelnområdet är av stor betydelse för turism, friluftsliv och rekreation. Riksintressena för natur och friluftsliv bekräftar detta. Byn Immeln karaktäriseras också till stor del av verksamheter knutna till besöksnäringen. Länsstyrelsen bedömer att den byförnyelse som föreslås i byn Immeln på sjön Immelnns södra strand kan komma att stå i strid med riksintresset för friluftsliv om området tas i anspråk för bostäder.

Den byförnyelse som anges syftar framförallt på en upprustning och viss förtätning och kommunen bedömer inte att den står i strid med riksintresset. Texten kompletteras med ett förtydligande.

Av samma anledning kan kommunens ambition att låta Immeln växa ihop med området med 80 planlagda, outbyggda tomter norr om skjutbanan vid Gyvik vara i strid med riksintresset för friluftslivet. En sådan utveckling skulle även innebära att byn Immeln skulle fördubblas. Konsekvenserna för riksintressena med en sådan utveckling redovisas inte. Länsstyrelsen vill erinra om att riksintressen enligt 3 kap miljöbalken inte ger undantag för tätortsutveckling utan eventuell påtaglig skada ska alltid bedömas vid exploatering.

Konsekvenserna för en sådan utveckling kommer att hanteras vidare i detaljplaneskedet.

Riksintresse för trafiklagens anläggningar

I översiktsplanen saknas en funktionsbeskrivning av riksintressena för kommunikation samt hur riksintressena långsiktigt säkerställs. Kompletterande bostadsbebyggelse föreslås intill väg 2127 genom Boalt, men Länsstyrelsen kan konstatera att en beskrivning saknas över hur exploateringen är förenlig med riksintresset. Ett antal nya vägsträckningar finns utpekade i översiktsplanen, bland andra väg 19. Väg 19 håller på att utredas i en vägutredning enligt väglagen (1971:948). Innan vägutredningen är genomförd är det inte klarlagt vilken lösning som är lämplig. Länsstyrelsen kan därför inte avge statens samlade syn på vägsträckningarna.

Den kompletterande bebyggelse som föreslås för Boalt kommer att vara förenligt med riksintresset för kommunikation något som förtydligas under detaljplaneskedet.

Bygglöva på landsbygden

Länsstyrelsen saknar ett motiverat ställningstagande från kommunen angående bygglöva på landsbygden då dessa kan komma att påverka flera riksintressen och Natura 2000-områden.

Ny bebyggelse ska placeras i anslutning till befintliga byar, grupper med hus eller i anslutning till gård eller torp på landsbygden. Kommunen vill inte tillåta spridd bebyggelse utan bevara tystnaden. Detta framgår på sidan 23 och på sidan 143.

LÄMPLIG MARKANVÄNDNING MED HÄNSYN TILL HÄLSA OCH SÄKERHET

Skyddsavstånd

Länsstyrelsen konstaterar att det i kartmaterialet för respektive by saknas redovisning av skyddsavstånd till verksamheter och för förorenade områden. I vissa fall anges skyddsavstånden i textdelen men det är inte konsekvent redovisat.

I kartmaterialet för byarna är miljöfarlig verksamhet(B-verksamhet) utmarkerat. Skyddsavstånd framgår i texten under avsnittet restriktioner. På de ställen detta fallit bort kompletteras texten med detta.

Avseende ställningstagande runt skyddsavstånd till miljöfarliga verksamheter och hur man avser hantera förorenade områden framgår av texten på sid 115. Skyddsavstånd till förorenade områden behandlas inte i översiktsplanen.

Risk för översvämning

Länsstyrelsen delar kommunens ställningstagande i översiktsplanen om att ny bebyggelse inte kommer att tillåtas inom översvämningsområden utan att detaljerade utredningar genomförs och att åtgärder vidtas. Då tillräckligt detaljerat underlag saknas för bedömning av översvämningsrisker i anslutning till riskområden måste frågorna beaktas i kommande detaljplanering i de fall ett planområde riskerar att drabbas av översvämning. Kommunen bör överväga att ompröva outbyggd, planlagd mark inom områden som riskerar att översvämmas.

Kommunen delar Länsstyrelsen uppfattning om att vidare utredningar behövs i kommande planarbete.

MILJÖKVALITETSNORMER

Vatten

Översiktsplanens effekter på miljökvalitetsnormerna är redovisade på en övergripande nivå. De ambitioner och åtgärder som planförslaget ger uttryck för innebär goda förutsättningar för att planen kan utgöra ett bidrag som leder i positiv riktning till målet att följa kvalitetskraven för yt- och grundvatten. Tillståndprocessen för reningsverket i Knislinge och beskrivna planer för överföring av avloppsvatten kan ha betydelse för hur vattenkvaliteten kommer att påverkas i flera av kommunens olika vattenförekomster. I kommande detaljplaner kan därför ytterligare utredningar och försiktighetsmått krävas i de fall planer eller verksamheter kan antas bidra till att en miljökvalitetsnorm inte uppnås eller att tillståndet i en vattenförekomst försämras.

Kommunen delar Länsstyrelsen uppfattning om att vidare utredningar behövs i kommande planarbete. Detta framgår på sidan 137.

STRANDSKYDD

Kommunen anger att man vill att strandskyddet i stort sett ska vara kvar i sin nuvarande omfattning, men föreslår samtidigt nybyggnad inom strandskydd i Broby vid Tydningen ("strategiskt bostadsområde 4") och inom hamnområdet i Immeln. Även "strategiskt bostadsområde 3" i Broby ligger delvis inom strandskydd. Länsstyrelsen vill erinra om att strandskyddet får upphävas endast om det finns särskilda skäl och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med en detaljplan väger tyngre än strandskyddsintresset. Länsstyrelsen bedömer att strandskyddet har stor betydelse för rekreation och friluftslivet inom de ovan nämnda områdena, vilka alla ligger tätortsnära.

Strandskyddsfrågan aktualiserats först i vidare arbete när området blir aktuellt för detaljplan, inte heller förrän vid detta arbete fastställs utbyggnadsområdets exakta gränser.

Strandskydd kan återinträda inom områdena för byfornyelse i Östanå- Hemmestorp och Immeln. Detta gäller även för Glimåkra inom "nytt utbyggnadsområde för bostäder 1" samt för det nordvästra befintliga området för bostäder om befintliga detaljplaner ersätts med nya. Syftet med att återinföra strandskyddet är att aktualisera strandskyddsfrågan och pröva denna på nytt inför planläggningen. Om den planerade användningen av ett område som har omfattats av strandskydd förändras, kan de tidigare skälen för ett upphävande helt eller delvis sakna relevans. I de fall där den äldre planen har antagits före 1994 då strandskyddets syften utvidgades, har upphävandet av strandskyddet aldrig prövats i förhållande till det biologiska syftet.

I södra Sibbhult finns ett område som är planlagt för flerbostadshus. I Länsstyrelsens beslut om strandskyddsområden av den 7 juni 2002 anges det att området omfattas av strandskydd. Vid exploatering av området måste strandskyddsfrågan utredas. Ersätts detaljplanen med en ny plan ska strandskyddet beaktas.

Kommunen är restriktiv till spridd nybyggnation på landsbygden men ställer sig positiv till att ödegårdar, avstyckade gårdar och

andra hus rustas upp och används för boende, service och turism. Länsstyrelsen ville erinra om att ändrad användning av en byggnad eller återuppbyggnad av övergivna byggnader inom strandskyddsområde kräver dispens. Länsstyrelsen vill informera om att riksdagen har gett länsstyrelserna i uppdrag att i samarbete med kommunerna se över besluten om det utvidgade strandskyddet, dvs. strandskyddsområden mellan 100 och 300 meter från strandlinjen. Länsstyrelsen avser att besluta om nya avgränsningar för det utvidgade strandskyddet i Östra Göinge kommun senast den 31 december 2014.

Länsstyrelsen kan konstatera att kommunen inte pekar ut några LIS-områden.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Det är fortsatt inte möjligt att på ett överskådligt sätt jämföra konsekvenser för de olika alternativen utifrån de aspekter som anges i 6 kap 12 §MB. Sedan samrådet har konsekvensbeskrivningen kompletterats, bl.a. med en beskrivning av områdena för strategisk utbyggnad ort för ort. Konsekvenserna för de förändringar som föreslås ort för ort saknas dock. Sammantaget är kommunens konsekvensanalys inte tillräcklig då konsekvenserna och behoven av olika alternativa lokaliseringar ska utredas grundligt. Detta görs lämpligen inom ramen för miljöbedömning. Eventuell kommande detaljplanering bör således grunda sig på miljöbedömningar redovisade i en eller flera miljökonsekvensbeskrivningar.

Länsstyrelsen efterfrågar att en djupare konsekvensanalys skulle gjorts för nollalternativet samt alternativ 2. Då valt alternativ är det som harmoniserar med Östra Göinges kommuns vision samt är det enda som ur ett socialt perspektiv är hållbart för kommunens utveckling anser kommunen att den konsekvensanalys som är gjord är tillräcklig. Beskrivningen redogör klart och tydligt varför valt alternativ är det som bidrar till en hållbar utveckling. Länsstyrelsen anser även att konsekvensbeskrivning ska göras ort för ort. Av översiktsplanen framgår tydligt både i planförslag och konsekvensbeskrivning att byarna i första hand skall bebyggas inom befintliga planer samt förtätas. Detta innebär att nya strategiska områden som är utpekade i detta skede ej är aktuella att konsekvensbeskrivas förrän det blir en verklighet av att de är aktuella att ta i anspråk. I planförslagen för byarna framgår också att fördjupad översiktsplan ska göras för Hanaskog, Knislinge och Glimåkra. För Sibbhult och Broby ska byförnyelse program upprättas. Detta innebär att ort för ort kommer det att göras djupare analyser där förtätning, trafik och nya åtgärder kommer att utredas och miljöbedömas.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen konstaterar att markanvändningskartan är mycket otydlig. Kommunens viljeyttring är svår att uttyda från restriktioner såsom riksintressen, strandskydd, kommunens naturvårdsprogram, översvämningsområden mm. Områden för skogs- och jordbruk är inte utpekade. Samtliga utbyggnadsområden finns inte redovisade och det går därför inte att få en samlad bild av den tänkta utvecklingen i kommunen.

Kommunens ambition med markanvändningskartan har varit att göra en lätt överskådlig sammanställning av planförslagets påverkan på mark och vattenområden. Av de utbyggnadsområden som föreslås är det endast den i tydinge som kunde synliggöras på en karta med denna skala. Samtliga utbyggnadsområden finns beskrivna i både text och karta under respektive by i planförslaget.

Statliga och regionala organ

Trafikverket

RIKSINTRESSEN FÖR KOMMUNIKATIONER

Trafikverket saknar en beskrivning i översiktsplanen av vilka av de betydande vägstråken som är av riksintresse för kommunikation respektive funktionsbeskrivning för dem. Det bör ingå i tex. kapitlet om planeringsförutsättningar eller fokusområde kommunikationer.

Kommunen beskriver de stråk som är riksintresse samlat med övriga riksintressen på sidan 95 i planförslaget.

Trafikverket ställer sig fortsatt kritisk till förslag till utbyggnad av bostäder i Boalt, i nära anslutning till riksintresse för Tvärleden, ur risk- och bullersynpunkt. Tvärleden är ett riksintresse och ny bebyggelse får inte lokaliseras i anslutning till transportleden på ett sätt som kan äventyra vägens funktion. Det bör i planen visas att det planerade bostadsområdet är förenligt med riksintresset. Tvärleden ingår i det värnade vägnätet till vilket anslutningar av nya vägar, t.ex. för nya exploateringar, sker mycket restriktivt för att värna framkomlighet och tillgänglighet för godstrafiken och långväga pendling.

Den kompletterande bebyggelse som föreslås för Boalt kommer att vara förenligt med riksintresset för kommunikation något som förtydligas under detaljplaneskedet.

ALLMÄNNA INTRESSEN FÖR KOMMUNIKATIONER

Vägar

Kommunen tar i visionen till år 2015 och i Fokusområde Kommunikationer upp behovet av omfattande investeringar i kommunen för ökad tillgänglighet och kommunens del i en ökad regionförstoring, vilket inte är realistiskt. Trafikverket anser att visionen bör omfatta en inriktning snarare än slutmål och att detta bör framgå tydligt med tanke på vad som är rimligt att utveckla i transportsystemet till år 2015.

Översiktsplanens planeringsperspektiv sträcker sig till 2025 dock utgår den från kommunens vision som tar sikte på 2020. Kommunen redovisar i planförslaget vad man långsiktigt vill åstadkomma.

Prioritering av nya väginvesteringar, som ytterligare utbyggnader på väg 19 får klargöras i den kommande revideringen av planer för transportinfrastruktur som påbörjas i år. I avsnittet Fokusområde kommunikationer saknas fortfarande en tydlig inriktning på steg 1- och 2-åtgärder enligt 4-stegsprincipen, som alternativ till större väginvesteringar. Steg 1- och 2-åtgärder omfattar åtgärder för att påverka transportbehov, transportval och för att effektivisera transportsystemet. Det bör framgå att den åtgärdsvalsstudie som genomförs för stråket Kristianstad-Älmhult kommer att ligga till grund för vilken mix av åtgärder utifrån 4-stegsprincipen som ska föreslås i stråket väg 19/väg 23. Betydelsen av satsningen på superbussar för överflyttning av bilresande och minskad biltrafik bör t.ex. lyftas fram i planen som ett sätt att minska behoven av väginvesteringar.

I planförslaget ska en kortare komplettering kring åtgärdsvalsprocessen läggas till under avsnittet "Framtid- biltrafik". Satsningen på Superbussar är mycket viktig, men medför inte att behovet av kraftig upprustning av väg 19 minskar.

Trafikverket anser också att det är viktigt att kommunen redogör för prioriteringar i utveckling av vägnätet i planen i Fokusområde kommunikationer kopplat till planer för bebyggelseutvecklingen. I planen framställs alla stråk och vägar vara i stort behov av upprustning samtidigt som bebyggelse planeras utspritt i alla byar och utanför dessa, som i Gyvik. Detta riskerar att leda till försämrad tillgänglighet då upprustning av vägnätet måste prioriteras till de viktigaste stråken i första hand.

Situationen är sådan att samtliga de utpekade stråken och vägarna är i ett stort behov av åtgärder, vilket framgår av utredningen "Säker framkomlighet i nordöstra Skåne". Prioriteringsordning och slutliga åtgärdsförslag får fastställas i kommande planering och dialog mellan kommunen, Region Skåne och Trafikverket.

Vi ställer oss frågande till varför den av Trafikverket, Region Skåne och kommunerna gemensamt framtagna klassificeringen av vägnätet i studien "Säker framkomlighet i nordöstra Skåne" inte finns med som underlag i planen. Syftet med studien från 2008 var att i samsyn klassificera och prioritera ett huvudvägnät som underlag för hastighetsgränser och för att prioritera stråk, så att man genom rimliga satsningar kan upprätthålla tillgängligheten i området. Förslag till förändrade inriktningar i förhållande till studiens klassificering av vägnätet i viktiga stråk respektive viktiga vägar bör framgå tydligt i planen. Kartan och texten på s. 29 ger inte samma bild när det gäller viktiga stråk respektive viktiga vägar. Trafikverket anser inte att Osby-Glimåkra-Sibbhult ska ses som ett viktigt stråk utan som viktig väg. Trafikverket anser inte att befintlig väg 119 bör ses som viktig väg om en omskyllning av väg 119 sträckan Glimåkra- Lönsbodagörs via väg 2122 mellan Glimåkra och Boalt.

Planens text syftar på stråk och vägar, vilket inte motsägs av bilden. Det innebär att kommunen redan har pekat ut Osby – Glimåkra – Sibbhult som en viktig väg. För att skapa klarhet kommer rubriken ändras till "Trafikstråk och viktiga vägar".

Vad gäller önskad ny sträckning för väg 119 mellan Glimåkra och Lönsboda, via väg 2122 och Boalt, kan kommunen vända sig till Trafikverket och ansöka om ny sträckning samt omskyllning av vägen.

Trafikverket vill uppmärksamma kommunen på att en ny föreslagen väganslutning i Glimåkra till väg 2122 mot Boalt (föreslagen ny sträckning för väg 119) kräver fortsatt utredning, i vilken Trafikverket bör medverka. Endast omskyllning av vägen riskerar att vara otillräckligt för att leda om trafikströmmarna.

Kollektivtrafik

Trafikverket anser att kommunens inriktning för flerkärnig bebyggelseutveckling bör koncentreras mer till huvudorterna Hånaskog, Knislinge och Broby med förtätning längs ett framtida superbussstråk och stomnätet, för att såväl tillgänglighet, god bostadsmiljö som klimat- och miljömål ska uppnås. Framtida bostadsområde 4 i Broby stödjer inte superbussatsningen, då det ligger utanför det framtida busstråket. Det är angeläget att ett nytt gemensamt avloppsreningsverk får en lokalisering som inte hindrar en hållbar utveckling. En lokalisering till södra delen av Knislinge, riskerar att blockera en utveckling av bostadsbebyggelse i kollektivtrafknära läge nära det planerade nya resecentrumet.

Kommunen prioriterar en förtätning av bebyggelse i lägen nära kollektivtrafik samtidigt som man arbetar för en levande landsbygd och boende i naturnära områden med höga kvaliteter. Under arbetet med fördjupning av översiktsplanen för Knislinge kommer frågan om bostadsbebyggelse i kollektivtrafknära lägen ytterligare utredas.

Den förstudie som ska genomföras för pilotprojektet Superbussar bör ligga till grund för kommunens fortsatta planarbete kring sträckningar för busstrafiken i Fördjupade översiktsplaner mm.

Kommunen delar Trafikverket åsikt om att förstudien kan användas i det fortsatta planarbetet.

Trafikverket anser att planer för perifera utbyggnader av villaområden bör omprövas, som i t.ex. Gyvik, Hjärsås, Hemmestorp och Boalt då de inte omfattas av stomnätet för kollektivtrafik och kan ges en god tillgänglighet med kollektivtrafik.

Kommunen prioriterar en förtätning av bebyggelse i lägen nära kollektivtrafik samtidigt som man arbetar för en levande landsbygd och boende i naturnära områden med höga kvaliteter.

Region Skåne/Regionala tillväxtnämnden

Region Skåne har tidigare lämnat yttrande i samrådsskedet, yttrandet daterat 2011-11-17. Region Skåne tar tillfället i akt att berömma kommunens engagemang i arbetet med att skapa högklassig kollektivtrafik, så kallade Superbussar, där även Skånetrafiken deltar. Superbussen lyfts tydligt fram i översiktsplaneförslaget. Utöver det och det som framkommit i tidigare yttrande, har Region Skåne inget ytterligare att tillägga ur ett regionalt perspektiv.

Försvarsmakten

Ingen erinran

Kommuner Hässelholms kommun

Ingen erinran

Osby kommun

Ingen erinran

Intressenter och nämnder TeliaSonera Skanova Access

Ingen erinran

E.ON Sverige AB

Yrkar att de avståndsriktlinjer mellan vindkraftverk och kraftledning som lämnats vid samrådsyttrandet förs in i planförslaget. I övrigt inget att tillägga.

Frågan hanteras i vindbruksplanen.

Tillsyns och tillståndsnämnden

Ingen erinran

Boende och övriga Susanne Norlindh

Kartredovisningen av befintlig ridled är felaktig på sidan 80. I teckenförklaringen finns felaktigt riksväg med som ska plockas bort

Ridledens markering på kartan samt teckenförklaringen rättas.

Vår referens

Samhällsbyggnadsavdelningen
Enheten för samhällsplanering
Hanne Haas
040-25 22 48

Östra Göinge kommun
Kommunstyrelsen
Storgatan 4
280 60 Broby

Utställning över översiktsplanen för Östra Göinge kommun

Östra Göinge kommun har till Länsstyrelsen översänt förslag till översiktsplan för Östra Göinge kommun, *Översiktsplan 2012*, för utställning enligt 3 kap 12 § Plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Under utställningstiden ska Länsstyrelsen enligt 3 kap 16 § Plan- och bygglagen avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken (MB)
- förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap (MB) inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 § första stycket MB (strandskyddsområde),
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt samt om
- en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet skall i enlighet med bestämmelserna i 3 kap 20 § PBL fogas till översiktsplanen. Den antagna översiktsplanen (ÖP) skall sedan spridas till sådana myndigheter och övriga som har väsentligt intresse av ÖP och som använder den som beslutsunderlag.

Sammanfattning

En aktuell översiktsplan är en förutsättning för att kunna ha en bra vägledning för efterföljande beslut enligt till exempel PBL och MB. Östra Göinge kommun har gjort ett lättillgängligt och tydligt förslag till ny översiktsplan för kommunen. En träffsäker analys av omvärldsfaktorer och förutsättningar ger en tydlig bild av vilka utmaningar Östra Göinges kommun står inför. Ställningstaganden i början av varje kapitel klargör kommunens visioner och ger en snabb och greppbar bild av det viktiga i varje kapitel.

Kommunen har utgått från en vision om "15 000 stolta Göingar". Fokus ligger dock snarare på "stolta Göingar" och att utvecklingen går åt rätt håll än att folkmängden uppgår till 15 000 till år 2025. Länsstyrelsen anser att kommunen gör rätt i att inta en pragmatisk hållning till visionen, men anser att denna pragmatiska hållning tydligare bör genomsyra planförslaget.

Länsstyrelsen konstaterar att behovet av ytterligare mark för bostadsutbyggnad inte är tillräckligt redovisat. Översiktsplanen ger inte tillräckligt stöd för att prioritera en förtätning och byförnyelse i byarnas centrum framför villabebyggelse i byarnas periferi. Förslaget innebär en överplanering som riskerar att öka bilberoendet samt försvåra möjligheterna att ge underlag för kollektivtrafik och service. Länsstyrelsen vill i sammanhanget påpeka att det är byggnadsnämndens uppgift att uppmärksamta följa den allmänna utvecklingen inom kommunen samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning (PBL 12 kap 2 §).

Kommunen bör också betänka att översiktsplanen inte bara ska ge underlag för nya detaljplaner. I en kommun som Östra Göinge, och speciellt i de mindre orterna, är det till och med viktigare att översiktsplanen ger tydliga anvisningar om hur bygglov ska hanteras än att peka ut nya områden för detaljplanläggning. Länsstyrelsen konstaterar att handlingarna saknar tillräckligt ställningstagande för riktlinjer angående nyttillkommande bebyggelse utanför utpekade områden för bostadsbebyggelse.

Östra Göinge kommun är svår att kollektivtrafikförsörja. Samtliga orter i kommunen är relativt små och ingen ort i kommunen är en utpräglad huvudort. Närhet till kommunikationer är något som värderas högt av människor vid val av bostadsort, och kollektivtrafik är en nyckelfaktor när det gäller att bygga ett hållbart samhälle. De orter som har bäst förutsättningar till en förbättrad kollektivtrafik är Broby, Knislinge och Hanaskog. Länsstyrelsen anser att majoriteten av den nya bebyggelsen bör koncentreras till dessa orter.

Av planhandlingarna framgår att Immelnområdet är av stor betydelse för turism, friluftsliv och rekreation. Riksintressena för natur och friluftsliv bekräftar detta. Byn Immeln karaktäriseras också till stor del av verksamheter knutna till besöksnäringen. Länsstyrelsen bedömer att den byförnyelse som föreslås i byn Immeln på sjön Immelns södra strand kan komma att stå i strid med riksintresset för friluftsliv om området tas i anspråk för bostäder. Kommunens ambition att låta Immeln växa ihop med området med 80 planlagda men outbyggda tomter norr om

skjutbanan vid Gyvik bedömer Länsstyrelsen också kan vara i strid med riksintresset för friluftslivet.

Länsstyrelsen konstaterar att konsekvensbeskrivningen har utökats med sakområdesspecifika beskrivningar men att det saknas en tydlig, jämförande redovisning av planförslagets konsekvenser för de olika alternativen samt konsekvenserna för varje by. Vidare saknas konsekvensbeskrivning för kommunens ställningstagande för användning av mark- och vattenområden för resterande delar av kommunen.

Länsstyrelsen ser att förändringarna har förbättrat planen men finner att flera av länsstyrelsens synpunkter kvarstår. Vid fortsatt arbete med respektive område ska hänsyn tas till det som konstateras vidare i detta yttrande.

Lämplig markanvändning

En av översiktsplanens viktigaste uppgift är att vägleda inför kommande lovgivning och detaljplanläggning. Länsstyrelsen anser inte att gällande översiktsplan ger tillräcklig vägledning för tillståndsgivning enligt PBL eller annan lagstiftning, exempelvis miljöbalken och infrastrukturlagarna.

Hushållning med mark och vatten

Av både Plan- och bygglagen (2 kap) och Miljöbalken (3 kap) framgår att hänsyn måste tas till föreliggande behov när mark- och vattenområden planläggs, och att företräde ska ges sådan användning som medför en god hushållning från allmän synpunkt, samt att områden som utpekats som riksintressen ska skyddas från åtgärder som kan skada dessa.

Utifrån kommunens vision av en befolkning på 15000 invånare fram till och med år 2025 kommer det att finnas ett behov av ca 735 nya bostäder. Idag finns det inom kommunen planlagt för 730 villatomter samt ytterligare planlagd mark för flerbostadshus. Kommunen konstaterar att många av planerna är gamla och behöver uppdateras. Det är också nödvändigt att ompröva vissa av planområdena utifrån dagens förutsättningar. Länsstyrelsen konstaterar att inga detaljplaner föreslås upphävas samtidigt som områden för strategisk utbyggnad av bostäder, förtätning i centrala lägen alternativt kompletterande bostadsbebyggelse föreslås i samtliga byar. Hur stort tillskott av bostäder som de utpekade områdena innebär framgår inte. Många av kommunens äldre invånare efterfrågar dock alternativ till villaboendet. För att möta behovet hos den åldrande befolkningen föreslår kommunen flerbostadshus centralt i byarna. Länsstyrelsen ser positivt på detta. I övrigt saknas uttalade och konkreta strategier för respektive by, inte minst vad

gäller befintlig bebyggelse eller där denna är tänkt att förtätas eller kompletteras. Kommunen bör också betänka att översiktsplanen inte bara ska ge underlag för nya detaljplaner. I en kommun som Östra Göinge, och speciellt i de mindre orterna, är det till och med viktigare att översiktsplanen ger tydliga anvisningar om hur bygglov ska hanteras än att peka ut nya områden för detaljplaneläggning.

Konsekvensbeskrivning av satsningen av sk superbussar saknas. Betydelsen av satsningen av superbussar för överflyttning av bilresande och minskad biltrafik hade behövt lyftas fram i översiktsplanen samt hur satsningen förväntas påverka de berörda byarna.

Sammanfattningsvis konstaterar Länsstyrelsen att behovet av ytterligare mark för bostadsutbyggnad inte är tillräckligt redovisat. Förslaget innebär en överplanering som riskerar att öka bilberoendet samt försvåra möjligheterna att ge underlag för kollektivtrafik och service. Översiktsplanen ger inte tillräckligt stöd för att prioritera en förtätning och byförnyelse i byarnas centrum framför villabebyggelse i byarnas periferi. Generellt saknas en tydlig prioriteringsordning för respektive by vad gäller bebyggelseutvecklingen.

Riksintressen

Riksintresse kulturmiljö

I översiktsplanen saknas en beskrivning av hur riksintressena för kulturmiljö långsiktigt säkerställs. Omdragningen av riksväg 19 förbi Hanaskog berör riksintresseområdet Ballingstorp-Hanaskog-Hanaholm, L:K 25. Motiveringen för riksintresset är två ensamgårdar som är typiska för Skånes skogsbygder i äldre tid. Förutom själva gårdarna är angränsande åker- och betesmarker med odlingsrösen och stengärdesgårdar viktiga element i kulturlandskapet. Länsstyrelsen konstaterar att påverkan på riksintresset inte beskrivs i översiktsplanen.

Riksintresse friluftsliv och naturvård

Länsstyrelsen finner att översiktsplanen i huvudsak respekterar och tillvaratar riksintressena för naturvård och friluftsliv inom kommunen.

Av planhandlingarna framgår att Immelnområdet är av stor betydelse för turism, friluftsliv och rekreation. Riksintressena för natur och friluftsliv bekräftar detta. Byn Immeln karaktäriseras också till stor del av verksamheter knutna till besöksnäringen. Länsstyrelsen bedömer att den byförnyelse som föreslås i byn Immeln på sjön Immelns södra strand kan komma att stå i strid med riksintresset för friluftsliv om området tas i anspråk för bostäder.

Av samma anledning kan kommunens ambition att låta Immeln växa ihop med området med 80 planlagda, outbyggda tomter norr om skjutbanan vid Gyvik vara i strid med riksintresset för friluftslivet. En sådan utveckling skulle även innebära att byn Immeln skulle fördbubblas. Konsekvenserna för riksintressena med en sådan utveckling redovisas inte. Länsstyrelsen vill erinra om att riksintressen enligt 3 kap miljöbalken inte ger undantag för tätortsutveckling utan eventuell påtaglig skada ska alltid bedömas vid exploatering.

Riksintresse för trafikslagens anläggningar

I översiktsplanen saknas en funktionsbeskrivning av riksintressena för kommunikation samt hur riksintressena långsiktigt säkerställs. Kompletterande bostadsbebyggelse föreslås intill väg 2127 genom Boalt, men Länsstyrelsen kan konstatera att en beskrivning saknas över hur exploateringen är förenlig med riksintresset.

Ett antal nya vägsträckningar finns utpekade i översiktsplanen, bland andra väg 19. Väg 19 håller på att utredas i en vägutredning enligt väglagen (1971:948). Innan vägutredningen är genomförd är det inte klarlagt vilken lösning som är lämplig. Länsstyrelsen kan därför inte avge statens samlade syn på vägsträckningarna.

Bygglov på landsbygden

Länsstyrelsen saknar ett motiverat ställningstagande från kommunen angående bygglov på landsbygden då dessa kan komma att påverka flera riksintressen och Natura 2000-områden.

Lämplig markanvändning med hänsyn till hälsa och säkerhet

Skyddsavstånd

Länsstyrelsen konstaterar att det i kartmaterialet för respektive by saknas redovisning av skyddsavstånd till verksamheter och för förorenade områden. I vissa fall anges skyddsavstånden i textdelen men det är inte konsekvent redovisat.

Risk för översvämning

Länsstyrelsen delar kommunens ställningstagande i översiktsplanen om att ny bebyggelse inte kommer att tillåtas inom översvämningssområden utan att detaljerade utredningar genomförs och att åtgärder vidtas. Då tillräckligt detaljerat underlag saknas för bedömning av översvämningssrisker i anslutning till riskområden måste frågorna beaktas i kommande detaljplanering i de fall ett

planområde riskerar att drabbas av översvämning. Kommunen bör överväga att ompröva outbyggd, planlagd mark inom områden som riskerar att översvämmas.

Miljökvalitetsnormer

Vatten

Översiktsplanens effekter på miljökvalitetsnormerna är redovisade på en övergripande nivå. De ambitioner och åtgärder som planförslaget ger uttryck för innebär goda förutsättningar för att planen kan utgöra ett bidrag som leder i positiv riktning till målet att följa kvalitetskraven för yt- och grundvatten. Tillståndprocessen för reningsverket i Knislinge och beskrivna planer för överföring av avloppsvatten kan ha betydelse för hur vattenkvaliteten kommer att påverkas i flera av kommunens olika vattenförekomster. I kommande detaljplaner kan därför ytterligare utredningar och försiktighetsmått krävas i de fall planer eller verksamheter kan antas bidra till att en miljökvalitetsnorm inte uppnås eller att tillståndet i en vattenförekomst försämrats.

Strandskydd

Kommunen anger att man vill att strandskyddet i stort sett ska vara kvar i sin nuvarande omfattning, men föreslår samtidigt nybyggnad inom strandskydd i Broby vid Tydningen ("strategiskt bostadsområde 4") och inom hamnområdet i Immeln. Även "strategiskt bostadsområde 3" i Broby ligger delvis inom strandskydd. Länsstyrelsen vill erinra om att strandskyddet får upphävas endast om det finns särskilda skäl och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med en detaljplan väger tyngre än strandskyddsintresset. Länsstyrelsen bedömer att strandskyddet har stor betydelse för rekreation och friluftslivet inom de ovan nämnda områdena, vilka alla ligger tätortsnära.

Strandskydd kan återinträda inom områdena för byförnyelse i Östanå-Hemmestorp och Immeln. Detta gäller även för Glimåkra inom "nytt utbyggnadsområde för bostäder 1" samt för det nordvästra befintliga området för bostäder om befintliga detaljplaner ersätts med nya. Syftet med att återinföra strandskyddet är att aktualisera strandskyddsfrågan och pröva denna på nytt inför planläggningen. Om den planerade användningen av ett område som har omfattats av strandskydd förändras, kan de tidigare skälen för ett upphävande helt eller delvis sakna relevans. I de fall där den äldre planen har antagits före 1994 då strandskyddets syften utvidgades, har upphävandet av strandskyddet aldrig prövats i förhållande till det biologiska syftet.

I södra Sibbhult finns ett område som är planlagt för flerbostadshus. I Länsstyrelsens beslut om strandskyddsområden av den 7 juni 2002 anges det att

området omfattas av strandskydd. Vid exploatering av området måste strandskyddsfrågan utredas. Ersätts detaljplanen med en ny plan ska strandskyddet beaktas.

Kommunen är restriktiv till spridd nybyggnation på landsbygden men ställer sig positiv till att ödegårdar, avstyckade gårdar och andra hus rustas upp och används för boende, service och turism. Länsstyrelsen ville erinra om att ändrad användning av en byggnad eller återuppbyggnad av övergivna byggnader inom strandskyddsområde kräver dispens.

Länsstyrelsen vill informera om att riksdagen har gett länsstyrelserna i uppdrag att i samarbete med kommunerna se över besluten om det *utvidgade* strandskyddet, dvs. strandskyddsområden mellan 100 och 300 meter från strandlinjen. Länsstyrelsen avser att besluta om nya avgränsningar för det utvidgade strandskyddet i Östra Göinge kommun senast den 31 december 2014.

Länsstyrelsen kan konstatera att kommunen inte pekar ut några LIS-områden.

Miljökonsekvensbeskrivning

Enligt 6 kap 11 § MB ska de planer eller program miljöbedömas som antas av myndighet eller kommun och som krävs i lag eller annan författning, om dess genomförande har en betydande miljöpåverkan. Eftersom en översiktsplan enligt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) alltid anses ha en betydande miljöpåverkan innebär detta att alla översiktsplaner ska miljöbedömas och en MKB alltid ska upprättas. I samband med den aktuella översiktsplanen har en konsekvensbeskrivning upprättats med syfte att belysa såväl miljömässiga, sociala som ekonomiska konsekvenser vilket Länsstyrelsen ser som positivt.

Till förslaget till översiktsplan har en MKB utarbetats. MKB:n innehåller en sammanfattning av tre alternativ. Huvudalternativet, med utveckling i alla byar, ställs dels mot nollalternativet som innebär att inget som översiktsplanen föreslår genomförs och dels mot alternativet med utveckling i en huvudort. Kommunen motiverar varför huvudalternativet har valts, och konsekvensbeskriver sedan detta utifrån dess påverkan på miljömålen i sammandrag, miljökvalitetsnormer, riksintressen, robusthet, natur-, kultur- och rekreationsmiljöer samt sociala och ekonomiska konsekvenser.

Det är fortsatt inte möjligt att på ett överskådligt sätt jämföra konsekvenser för de olika alternativen utifrån de aspekter som anges i 6 kap 12 § MB. Sedan samrådet

har konsekvensbeskrivningen kompletterats, bl a med en beskrivning av områdena för strategiskt utbyggnad ort för ort. Konsekvenserna för de förändringar som föreslås ort för ort saknas dock. Sammantaget är kommunens konsekvensanalys inte tillräcklig då konsekvenserna och behoven av olika alternativa lokaliseringar ska utredas grundligt. Detta görs lämpligen inom ramen för en miljöbedömning. Eventuell kommande detaljplanering bör således grunda sig på miljöbedömningar redovisade i en eller flera miljökonsekvensbeskrivningar.

Övrigt

Länsstyrelsen konsaterar att markanvändningskartan är mycket otydlig. Kommunens viljeyttring är svår att uttyda från restriktioner såsom riksintressen, strandskydd, kommunens naturvårdsprogram, översvåmningsområden mm. Områden för skogs- och jordbruk är inte utpekade. Samtliga utbyggnadsområden finns inte redovisade och det går därför inte att få en samlad bild av den tänkta utvecklingen i kommunen.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Göran Enander. I handläggningen av ärendet har även deltagit, länsarkitekt Elisabet Weber, miljöskyddshandläggare David Lalloo, byrådirektör Ann-Margreth Brick, antikvarie Alice Öberg, antikvarie Sven Nerius, planhandläggare Louise Andersson, vattenstrateg Pär Persson samt planhandläggare Hanne Haas, föredragande.

Göran Enander

Hanne Haas

Kopia för kännedom som e-post till:

Deltagande Länsstyrelsen
Försvarmakten
Sveriges geologiska undersökning – SGU
Sveriges geotekniska institut – SGI,
Skånetrafiken
Trafikverket
Jordbruksverket

§ 66

Översiktsplan 2012 Östra Göinge kommun

Dnr KS 2010/674.212

Sammanfattning

Föreligger förslag till översiktsplan för Östra Göinge kommun. Beredningen för tillväxt och samhällsbyggnad har varit styrgrupp för arbetet med översiktsplan. Samråd har genomförts under perioden 2011-09-30 - 2011-11-30. Tre samrådsmöten har genomförts i Broby, Knislinge och Sibbhult. Framförda synpunkter under samrådet har föranlett revideringar av planförslaget. Därefter har planförslaget varit utställt under perioden 2012-04-11-2012-06-11. Framförda synpunkter under utställningen har föranlett vissa justeringar.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens protokoll 2012-09-05, § 138
- Ledningsutskottets protokoll 2012-08-22, § 83
- Samhällsbyggnadsavdelningens tjänsteskrivelse 2012-08-06
- Missiv, Kommunfullmäktiges presidium 2012-07-12
- Förslag till Översiktsplan 2012, <http://www.ostragoinge.se/Miljo--halsa/Vindbruksplan/>
- Utställningsutlåtande

Yrkanden

Lars-Stellan Jönsson (S), Patric Åberg (M) och Sofia Nilsson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag:

- Kommunfullmäktige antar förslag till översiktsplan för Östra Göinge kommun.

Beslutet expedieras till

Monika Ericsson
Linnea Widing

ORDLISTA

ALLMÄN SERVICE

Exempelvis skola, äldreboende, förskola, badhus och idrottshall.

AVRINNINGSOMRÅDE

Det landområde, inklusive sjöar, som avvattnas via samma vattendrag.

BEBYGGELSE STRUKTUR

Strukturen och formen på bebyggelsen inom våra byar på hus och vägar etc.

B-VERKSAMHET

Miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.

BYFÖRNYELSE

program Program över hur man vill utveckla byns centrum.

BYFÖRTÄTNING

Att bygga inom befintlig bebyggelse exempelvis bostäder, butiker eller kontor. Det kan också innebära att bebygga grönområden, industrimark, parkeringsplatser.

DAGVATTEN

Regn och smältvatten som behöver omhändertas av samhället.

DETALJPLAN

Fysisk planering för utformning av bebyggelse med mera inom ett mindre avgränsat geografiskt område. En detaljplan styr hur mark får användas och vilka byggnader eller anläggningar som får finnas inom planens område.

FARLIGT GODS

Samlingsbegrepp för ämnen och produkter med egenskaper som kan skada människor och miljön om de inte transporteras på ett säkert sätt.

FLERKÄRNINGHET

Nätverket som byarna tillsammans bildar. Alla byar har inte allt men tillsammans har de det.

FRITIDSBOSTAD

Hus avsett att användas som tillfällig bostad under semester och annan fritid.

FÖRDJUPNING AV ÖVERSIKTSPLANEN

I en fördjupning görs en mer detaljerad redovisning av kommunens avsikter med ett visst geografiskt område exempelvis en by.

GRUNDVATTEN

Allt vatten som finns under markytan.

GRÖNSTRUKTUR

Det gröna i våra byar exempelvis parker, skogsdungar och grönområden.

HÅLLBAR UTVECKLING

En utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Ska ske ur ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv.

JORDBRUKSMARK

Mark som används för jordbruk. Beroende på produktionsförmåga tilldelas marken en klass där den sämsta marken får klass ett och den bästa klass 10.

KOLLEKTIVTRAFIK

Passagerartrafik som är tillgänglig för allmänheten exempelvis buss och tåg

KOMMERSIELL SERVICE

Exempelvis handel, restauranger, bank och post.

KOMPLETTERANDE BEBYGGELSE

Områden där man ser möjlighet till ytterligare bebyggelse intill befintlig där enstaka hus ej behöver föregås av detaljplanering.

LANDSBYGD

Området utanför byarna med dess bostäder, verksamheter etc.

LANDSBYGDSUTVECKLING

Utvecklingen av markområdena utanför våra byar.

MILJÖKVALITETSNORM

Ett gräns- eller riktvärde som påvisar när det blir en störning för människors hälsa och miljön och åtgärder behöver vidtas.

NATURA 2000

Ett område som pekas ut som ett av EU:s mest skyddsvärda naturområden.

PERMANENTBOSTAD

Bostad för fast bruk.

PLANFÖRSLAG

Med karta och text beskrivs den utveckling som kommunen vill ska ske inom planperioden.

PLANLAGD MARK

Markområde som redan är detaljplanerat. Området kan vara helt, delvis eller ej utbyggt.

RIKSINTRESSE

Geografiska områden som är av nationell betydelse kan pekas ut som områden av riksintresse. Riksintresse finns inom flera områden exempelvis natur, friluftsliv och trafik.

SAMMANHÅLLEN BEBYGGELSE

Bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark.

SKOGSMARK

Skogsmark delas in i tre klasser där klass ett är den bästa klassen och klass tre den sämsta klassen.

SKYDDSAVSTÅND

Rekommenderat avstånd till befintliga och planerade verksamheter som kan förutspås utgöra en störning för människors hälsa och miljön.

STRANDSKYDD

En lag som stärker allemansrätten vid vatten. Syftet är att alla ska kunna komma ner till stranden, inte bara den som äger mark. Strandskyddet skyddar även växter och djur.

TYST OMRÅDE

Geografiskt område med ljudnivå under 30 dB.

TÄTORT

Tättbebyggt område med minst 200 invånare och högst 200 meter mellan husen.

VA OMRÅDE

Område för kommunalt vatten och avlopp.

VARSAMHETSOMRÅDE

Område utpekad i översiktsplanen där man vill värna och skydda de befintliga värdena som i framtiden riskerar att bli en bristvara såsom tystnad, naturen och det rörliga friluftslivet.

VATTENFÖREKOMST

En vattenförekomst är, enligt vattenförvaltningsförordningen för vatten, den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten.

YTVATTEN

Vatten vi kan se exempelvis en å, bäck eller sjö.

Översiktsplanen finns även på kommunens hemsida.
www.ostragoinge.se

HAR DU NÅGRA FRÅGOR KONTAKTA OSS GÄRNA

MONIKA ERICSSON, SAMHÄLLSBYGGNADSCHEF. 044-7756229
MONIKA.ERICSSON@OSTRAGOINGE.SE

LINNEA WIDING, PLANARKITEKT. 044-7756097
LINNEA.WIDING@OSTRAGOINGE.SE